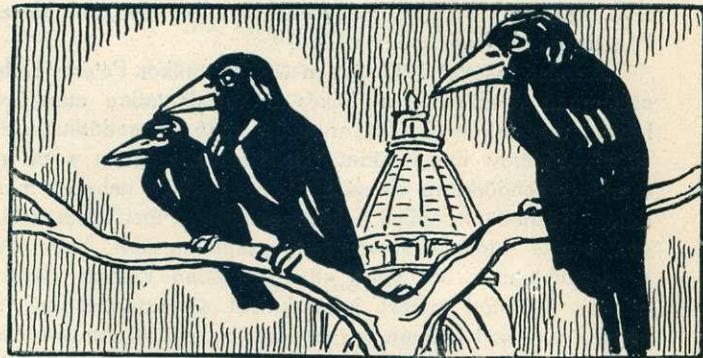

MI-ÚJSÁG AZ-ÁLLAT- KERTBEN?

BUDAPEST-SZÉKESFŐVÁROS-ÁLLAT-ÉS-NÖVÉNYKERTJÉNEK-KÖZLEMÉNYEI

Budapest, 1917.

IV. évfolyam. 2. szám.

Csütörtök, február 15.

Egyes szám ára 20 f

Dr. LENDL ADOLF és Dr. MÁRKUS JENŐ
közreműködésével szerkeszti:
RAITSITS EMIL

Megjelen május—szeptember hónapokban
minden kedden és pénteken, azontúl havonta
legalább egyszer. „A Természet” melléklapja

HIRESK

...

Téli élet az állatkertben. Csillogó fehér-prémes hóbundában ékeskedik az állatkert. Délutánonkint a korcsolyázók és ródlizók vidám csapatai lepik el a gondozott pályákat. A ródlizók 180 méter hosszúságú lejtőről siklanak le a befagyott nagy tóra. Sok örömet szerez a fiatalságnak a szánkázás is. Kis ponnilovaktól vont négycsörgős szánka siklik végig a friss havon. Az állatkerti téli sport az egyhónapos iskolai szünet folytán most még élénkebb. Az esti órákban a felnőttek is nagy számban keresik föl az állatkertet. A minap beállott nagy hideget nagyon megérezték az állatkert vadjai. Az első hideg napokban az oroszlánokat nem is engedték ki, most azonban már déltájban egy-egy félóra kimehetnek a szabad levegőre. A félórai levegőzést megkapják az exotikus állatok is. A zsiráf, elefánt, antilop, oroszlán, tigris, majom, strucc s a kis madarak belső házaik állandóan fűtik, természetesen igen mérsékelt, mert a tapasztalat szerint a melegebb éghajlat alól származó állatok aránylag könnyen megszokják az állandó mérsékelt meleget és hamar hozzáedződnek a hideghez is. Mutatja ezt az is, hogy az állatok között általában igen kevés hűléstől származó megbetegedés fordul elő. A jegesmedve, rénszarvas, rozsomák és nyestfélék, melyek a hideg klímához szoktak, annyira jól érzik magukat a mostani kemény hidegben, hogy éjjel-nappal szeretnének künn lenni a szabad levegőn. Ezeknek a házikóit természetesen nem fűtik. A madarak közül a csikorgó telet a vadludak, kacsák és különféle vízi szárnyasok szeretik legjobban. Ezek társaságában a gém- és daruféléket szintén szabadon teleteltetik és igen könnyen bírja a hideg telet a délamerikai strucc is. Fűtetlen helyiségben tartják a szarvasokat, bölényeket,

bivalyokat, zergéket, kecskeféléket és kőszáli bokkakat is, amelyekből nemrég néhány ritka szép példányt kapott az állatkert Schönbrunnból.

Állati vér mint élelmiszer. Csak kevesen tudják, hogy a levágásra kerülő állatok vére nagy mennyiségben tartalmaz fejejét, mely az emberi táplálkozásnak egyik elengedhetetlen kelléke. A vér ennek következtében, tápláló értékét tekintve, igen közel áll a húshoz, mindazonáltal — a hurkakészítésnél felhasznált disznóvér kivételével — felhasználatlanul elvész. Ennek oka bizonyára az az általános ellenszenv, mely a vér irányában megnyilvánul, továbbá az a körülmény, hogy a vér csak rövid ideig tartható meg romlatlan állapotban s igen hamar átmegy rothadásba. Most azonban egy német fiziologusnak, F Hofmeister strassburgi tanárnak sikerült az állati vérből bizonyos port előállítani, mely találmányával az említett hátrányokat megszüntette. Hofmeister eljárása a következő: a defibrinált vért megszáritják, miután előbb foszforsavat vegyítettek hozzá, amely az emberi szervezetre értékebb, mint bármely más ásványi só. Az ilykép nyert vastag pépből szűrés útján eltávolítják az értéktelen anyagokat, míg a zsiradék és a lecithin visszamarad. Miután még erős nyomású sajtóval eltávolítottak lehetőleg minden vizet, a megszáritott masszát porrá őrlik. Ez a nagy tápláló értékű por színre a kakaóhoz hasonlít s ize a liszt ízére emlékeztet.

Szeretik az állatkertet. Hogy mennyire szereti a közönség az állatkertet, annak szép példáját láttuk a minap reggel a nagy hóesés után. A jégpályán, a ródlipályán és szánúton annyi hó feküdt vastag rétegben, hogy se korcsolyázni, se ródlizni, de még szánkózni sem lehetett, mert az apró ponnilovak térdig süppedtek be. Munkásember volt ugyan elég, az örök és ápolók feleségei ki voltak ren-

delve a hóeltakarításhoz, de hát nem bírták a munkát. Pedig már jött a téli sportot kedvelő közönség, hogy ellepje a pályákat. Egyszerre csak nekigyürkőzött vagy húsz-harminc fiatal ember, felretették korcsolyájukat és kezdtek segíteni söpörni, lapátolni s a kis lovacsák helyett a hóval megrakott kocsikat húzni. Egy óra alatt rendbe jött a forgalom, mind-egyik pálya, azután kezdődött a sport.

Hústalan napok az állatkertben. Rossz idők járnak a hűsevő állatokra. A régi jó időkben csak egy hústalan napjuk volt a ragadozó állatoknak, mióta azonban a lóhús az emberi táplálkozás fontos élelmicikkei közé avanszált, azóta az állatkertben is szűkebb adagokban mérik a hűsevő állatok eledeletét. Most már nekik is két hústalan napjuk van egy héten: hétfőn és pénteken. A különbség köztük és az emberek között csak az, hogy az állatoknak a hústalan napokon semmit sem szabad enniök.

Kenyérvizsgálat górcső útján. Az a körülmény, hogy manapság általában burgonyakeményítőt kevernek a kenyérbe, az elé a feladat elé állította az élelmiszerek vizsgálatával foglalkozó vegytant, hogy ennek, valamint egyéb anyagoknak a kenyérben való jelenlétét megállapítsa. Ez a megállapítás — mint a Chemiker Zeitung-ban olvassuk — a kenyérpreparátum előző megfestése után igen célszerűen történhetik górcső útján. Amíg ugyanis a rozs- és búzakeményítő csak nehezen és hosszadalmas eljárással veszi fel az anilin-festéket, addig a burgonyakeményítő nyomban reagál a festékanyagra, különösen a thionin nevű festékre. Górcső alatt az ilyen preparátumban a burgonyakeményítő ibolyaszínű, míg a rozs és búza lisztje sötétvörös. Evvel a módszerrel különben a gabona kiörlésének fokozata is könnyen megállapítható.

A kiadásért felelős: RAITITSITS EMIL.